

и София били общи съ неговия братъ¹⁾). Когато нѣкой дубровчанинъ се изселвашъ отъ турските земи, той продавашъ или давашъ подъ наемъ имотитѣ си, като предпочиташъ купувача или наемателя да бѫде сънародникъ. Въ това отношение имаме запазенъ единъ договоръ за наемъ, сключенъ въ Дубровникъ презъ 1613 г., споредъ който единъ дубровчанинъ отдавашъ подъ наемъ на свой сънародникъ кѫщата си въ София заедно съ цѣлата покъщнина за срокъ отъ 3 години, срещу заплащането на 30 дуката годишно, платими въ предплата. Наемът почвашъ да тече отъ деня, когато наемателъ ще влѣзе въ кѫщата. Последниятъ трѣбвало да се отнесе до софийския кадия да му предаде владението на имота, понеже въ него се били настанили нѣкакви евреи²⁾). Изглежда, че общо взето, наемитѣ били доста низки. Въ Никополь дубровчанинъ имали по завещание една кѫща, до която била самата църква. Наемът на кѫщата възлизашъ за 4 години на 60 реала, които едва ли щѣли да стигнатъ за да се поправи самата кѫща, която била съвсемъ разнебитена³⁾.

Нѣкои колонии, като тази въ Търново, имали освенъ своя църква, но и фондъ отъ недвижими имоти, отъ който се поддръжала църквата и свещеника. Поради това католицитетъ отъ този градъ поискали да имъ се назначи специаленъ архиепископъ. Това било, разбира се, една молба, която не могла да бѫде удовлетворена, още повече, че католишкия мисионеръ, който обиколиъ тази епархия, далъ докладъ, че колонията била бѣдна, а църквата нѣмала нищо⁴⁾). Отъ нѣкои писма, обаче, на търновски колонисти действително се потвърждава, че на тази църква сѫ били подарени нѣкои имоти. Въ едно завещание отъ 1588 г. на търновския търговецъ Паоло ди Джiovanni Божиковичъ се казва, че оставя кѫща, дукянъ и лозя, доходитѣ отъ които да получава мѣстния свещеникъ, за да прави литургии за поменъ на неговата фамилия⁵⁾. Най-главно място изъ между имотитѣ на дубровнишките колонии заемала църквата. Тя била най-ценното нѣщо за търговците и за това всички колонии се стремели да създадатъ и поддръжатъ свои църкви. Въ това отношение тѣ срѣщали голѣми спѣнки отъ турските власти. Както на бѣлгарите, тѣ и на тѣхъ, тѣ сѫ правили всѣкакви прѣчки за строежъ и поправки на църквите имъ. Между документите на дубровнишкия архивъ, както и въ изобилните материали на католишката пропаганда въ Римъ, има твърде много сведения за състоянието на дубровнишките колонисти въ религиозно отношение. Дадени сѫ изчерпателни и твърде обширни доклади за състоянието на всѣка една църква и капела на

¹⁾ „ . . . Dichiaro che di stabili et masaritie di casa tanto qui in Soffia, come in Ragugia, sono fra me e mio fratello Giorgio alla mittà . . .“ Test. t. 54 f. 225.

²⁾ Div. not. t. 133 f. 225V^o (8. I. 1613).

³⁾ Писмо на frat. Antonio Stephani, vescovo di Nicopoli отъ 21. IX. 1680, fasc. 60 № 1983 „ . . . quelle casa con la sua corte non si potrà acconciare meno di 60 reali. Et é l'affito per 4 anni! . . .“

⁴⁾ Писмо на Pietro arcivescovo d'Antivari отъ 1626 г. у Fergendžiu, ц. с. стр. 31, 32.

⁵⁾ „ . . . Lasso la casa, botega et vigna con questa condizione che li affiti di casa et botega et la entrate di vigna siano date al secerdote capellano o vero parochiano, quale servirà in detta capella, et che detto sia tenuto dire cinque messe ogni anno . . .“ Test. t. 48 fol. 57V^o.